

HYVINKÄÄ

Kylien kehittämisen toimintasuunnitelma 2023–2027

Sisällys

TAUSTAA	4
Hyvinkään Pelikirja	4
Hyvinkään Pelikirja 2.0	4
KYLIEN NYKYTILA	5
Kylien kuvaus	5
Ahdenkallio-Ylentola	6
Kaukas	6
Kytäjä	6
Noppo	6
Palopuro	7
Ridasjärvi	7
Väestönkehitys ja työllisyys	7
Toteutunut väestönkehitys maaseutualueilla viimeisen 10 vuoden aikana	7
Tuleva väestönkehitys	8
Työpaikat	9
Kylien palvelut	10
Julkinen liikenne	10
Hyvinkää-Kytäjä	10
Hyvinkää-Ahdenkallio-Ridasjärvi ja Hyvinkää-Jokela-Kaukas	11
Hyvinkää-Sälinkää/ Keravanjärvi-Mäntsälä	11
Hyvinkää-Noppo	11
Rakentaminen	11
Kaavatilanne	12
SIDOSRYHMÄT	13
Hyvinkään kaupungin toimialat	13
Nuorisopalvelut	13
Kyläasiain neuvottelukunta	13
Emo ry	13
ELY-Keskukset	14
Keusote / Hyvinvointialue	14
Yhdistykset	14
KYLIEN KEHITTÄMISTOIVEIDEN KARTOITUS	15
Koulut ja päiväkodit	15
Tiet	15

Julkinen liikenne.....	15
Kaavoitus	16
Vesiosuuskunta.....	16
Kylätalot	16
Turvallisuussuunnitelmat	16
Luonto	16
OSALLISTUVA BUDJETOINTI	16
TURVALLISUUSSUUNNITELMAT	17
KYLIEN KEHITTÄMISTOIMENPITEET 2023-2027	17
Rakentaminen	18
Palvelut	18
Viestintä	18
Kokoontumistilat	18
Turvallisuus	18
Elinkeinot	18
Matkailu	18
Maa- ja metsätalous.....	18
Osallistuva budjetointi	19
KYLIEN KEHITTÄMISTOIMENPITEET	20
LIITTEET	22

TAUSTAA

Hyvinkään Pelikirja

Hyvinkään Pelikirja eli kaupunkistrategia vuosille 2017–2027, hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 12.12.2016. Pelikirjan avulla kerrotaan:

- mitä asioita kaupunki toiminnallaan tavoittelee
- mitä asioita tulevina vuosina halutaan painottaa ja
- mitä kaupunki aikoo tehdä tulevaisuuden päämääriensä saavuttamiseksi

Pelikirjassa on määritelty seitsemän kärkihanketta, joista yksi on ”Kaupunki ja monimuotoiset kylät”. Kärkihanketta kuvataan pelikirjassa seuraavasti: Tunnistamme kyliemme erityispiirteet ja vahvuudet kaupunkimme houkuttelevuutta, elinvoimaa ja kuntalaisten hyvinvointia edistävinä tekijöinä. Kylämme tarjoavat uudenlaisia mahdollisuuksia asumiseen, vapaa-ajanviettoon, harrastuksiin, maatalouteen, luomuviljelyyn ja laajemminkin yrittäjyyteen. Tuemme kylien elinvoimaisuutta ja monimuotoisuutta sekä kehitämme yhteistyötä niiden kanssa. Kyläläisten oma yhteisöllisyys on kylien elinvoimaisuuden perusta. Tämä kärkihankkeen toiminta lakkaa vuoden 2022 lopussa.

Kärkihanketyön hankeryhmä:

- yleiskaavasuunnittelija Hannu Lindqvist, puheenjohtaja
- projektipäällikkö Markku Nieminen, sihteeri/ koordinaattori
- turvallisuuspäällikkö Yrjö Heimonen, 20.8.2018 asti
- suunnittelija Taru Härkönen
- liikenneinsinööri Kimmo Kiuru
- turvallisuus- ja riskienhallintakoordinaattori Ville Hyytiäinen, 20.8.2018 alkaen
- Nuorisopäällikkö Mika Joensuu 15.12.2021 alkaen

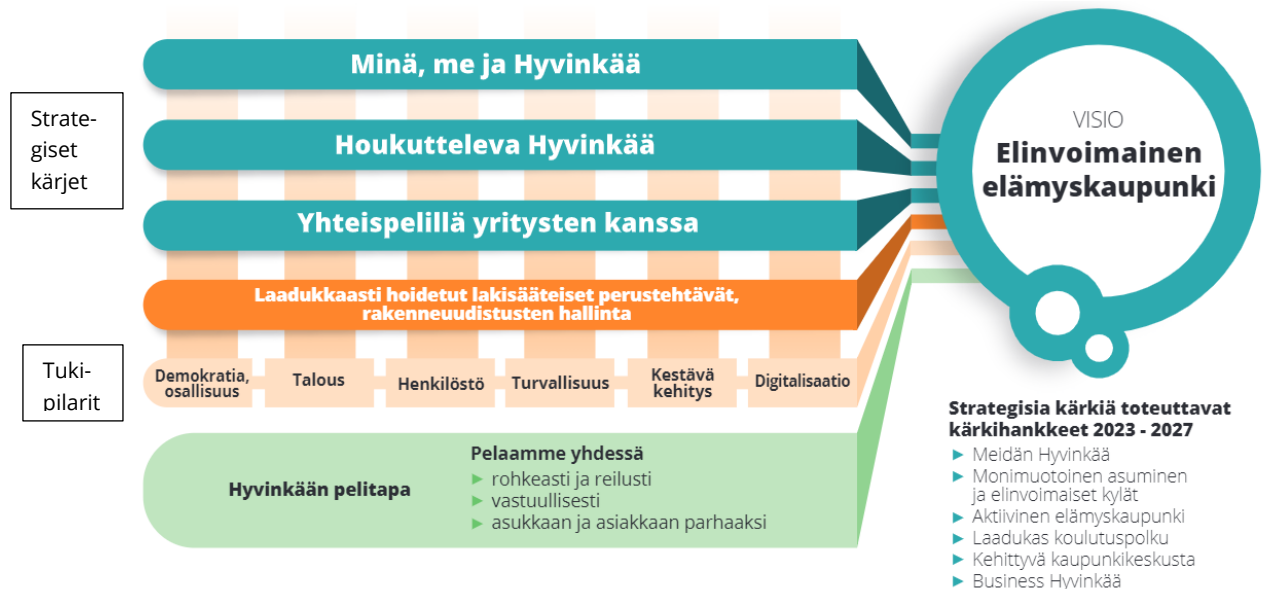
Hankeryhmä on omien kokoustensa lisäksi kuullut kaupungin eri toimialoja, järjestänyt kyläasian neuvottelukunnan kanssa yhteisen työpajan sekä teemallaan kyläläisille tukikelpoisten hankkeiden suunnittelua ja rahoitushakemusten laadintaa varten. Samassa tilaisuudessa esiteltiin osallistuvan budjetoinnin kokeilun pilotointia. Kylien kehittämisen toimintasuunnitelman luonnosta esiteltiin kyläläisille 22.8.2018 pidetyssä tilaisuudessa. Lisäksi kärkihanke on järjestänyt tilaisuuden valokuituhankkeiden edistämiseksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi toimintasuunnitelman 15.10.2018. Nyt käsillä olevasta kylien kehittämisen toimintasuunnitelman päivityksen luonnoksesta on keskusteltu kyläasiain neuvottelukunnassa ja kylillä oli mahdollisuus kommentoida luonnosta 30.6.2022 mennessä.

Hyvinkään Pelikirja 2.0

Hyvinkään Pelikirja on päivitetty kaupunkistrategia vuosille 2023–2027 ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 25.4.2022. Oheisessa kuvassa esitetään Hyvinkään Pelikirjan 2.0 rakenne pelikarttana. Strategian visiona on elinvoimainen elämiskaupunki. Kolme strategista kärkeä ovat 1) Minä, me ja Hyvinkää, 2) Houkutteleva Hyvinkää ja 3) Yhteispeleillä yritysten kanssa. Näitä kärkiä toteuttavat viisi kärkihanketta: 1) Meidän Hyvinkää, 2) Monimuotoinen asuminen ja elinvoimaiset kylät, 3) Aktiivinen elämiskaupunki, 4) Kehittyvä kaupunkikeskusta ja 5) Business Hyvinkää. Kylien

kehittämistä tehdään Meidän Hyvinkää – ja Monimuotoinen asuminen ja elinvoimaiset kylät kärkihankkeiden kautta. Meidän Hyvinkää -kärkihankkeessa pyritään edistämään kuntalaisten yhteisöllisyyttä. Kylien kehittymisen kannalta kylien oma aktiivisuus on keskeinen tekijä. Yhtenä kärkihankkeen tavoitteena on kyläyhdistysten aktivoiminen.

Hyvinkään Pelikirja 2.0:n pelikartta

Monimuotoinen asuminen ja elinvoimaiset kylät -kärkihankkeen tavoitteena on viihtyisä, turvallinen ja vetovoimainen asuminen kaikilla Hyvinkään asuinalueilla, kylät mukaan lukien. Kärkihanketta kuvataan mm. seuraavasti: "Tiiviin ja kehittyvän keskustataajaman sekä väljempään rakennettujen muiden kaupunginosien rinnalla Hyvinkäällä on joukko elinvoimaisia kyliä. Tunnistamme kyliemme erityispiirteet ja vahvuudet kaupunkimme houkuttelevuutta, elinvoimaa ja kuntalaisten hyvinvointia edistävinä tekijöinä ja toimimme näiden tekijöiden edistämiseksi."

Pelikirjan tukipilarit ovat teemoja, joita tulee edistää kaikessa kaupungin toiminnassa. Tukipilareista erityisesti Demokratia ja osallisuus, Turvallisuus, Kestävä kehitys ja Digitalisaatio ovat tukipilareita, joiden kautta myös kyliä kehitetään.

Kylien kehittämisen vuoropuhelua käydään Kyläasiain neuvottelukunnan kautta. Neuvottelukunta kokoontuu säännöllisesti ja kokouksissa voidaan tuoda esiin toiveita kehitettävistä asioista. Lisäksi Kylien kehittämisen toimintasuunnitelma on asiakirja, jota Hyvinkään kaupunki päivittää säännöllisesti yhteistyössä kyläasiain neuvottelukunnan kanssa. Kylien kehittämiseksi on näin ollen pysyviä rakenteita ja toimintamalli.

KYLIEN NYKYTILA

Kylien kuvaus

Viisi suurinta kyläämme ovat Kaukas, Kytäjä, Noppo, Palopuro ja Ridasjärvi. Kyliemme ilmeeseen vaikuttavat kylien monimuotoinen syntyhistoria ja maantieteellinen sijainti. Kyliemme historia on rakentunut jo keskiaikaisen maatalouskylän, sittemmin 1800-luvulla syntyneen teollisuuskyllän ja edelleen 1900-luvun palstoitustoiminnan puitteissa.

Kyliä lisäksi Hyvinkäällä on laajoja maaseutualueita, joilla asutuksen tiheys vaihtelee.

Ahdenkallio-Ylentola

Ahdenkallion kartanon ensimmäinen päärakennus valmistui 1905. Ridasjärventien, Untolantien ja Koivukujan tienoilla sijaitsee useita vanhoja maatiloja, sodanjälkeisen asutustoiminnan myötä syntyneitä tiloja sekä uudempaa rakentamista. Alueen yhteisenä kokoontumispaikkana toimii entinen Ahdenkallion kansakoulu, myöhemmin nuorisotalo, jota ylläpitää aktiivinen Ahdenkallion-Ylentolan kyläyhdistys.

Kaukas

Kaukasten kylä sijaitsee Hyvinkään kaakkoisosassa Tuusulan ja Mäntsälän kuntien rajoilla. Hyvinkään ydinkeskustaan on maanteitse matkaa noin 15 km. Lähin taajama on Tuusulan Jokela, jonne Kaukasta on matkaa noin kuusi kilometriä. Vaikka Kaukasten seudulla oli aiemminkin sijainnut hajanaista asutusta, voidaan varsinaisen kylän saaneen alkunsa 1870-luvulla perustetusta lankarullatehtaasta. Lankarullatehtaan siirryttyä muualle perustettiin vanutehdas, joka jatkoi toimintaansa aina 1900-luvun loppuun asti. Tehdasrakennusten lisäksi kylään on rakennettu maiseman ja rakennushistorian kannalta merkittäviä työväenasuntoja, jotka edelleen ovat asuinkäytössä. Nykyiset, kylällä asuvat omistajat ovat kehittämässä vanhalle tehtaalle uutta toimintaa.

Kaukasten koulu lakkautettiin vuonna 2017 ja Uudenkylän koulu vuonna 2020. Kaukasten päiväkodin toiminta loppui vuonna 2016.

Kylän läpi virtaava Keravanjoki ja siihen laskevat sivupurot ovat luontosuhteiltaan merkittäviä ja muodostavat myös maisemallisesti huomionarvoisen kokonaisuuden. Tällä hetkellä kylän sydän on Kaukasten Juhlatalo, jonka toimintaa Kaukasten asukasyhdistys koordinoi. Siellä järjestetään Kaukas EloFolk konsertteja.

Kytäjä

Asukasluku Kytäjällä on voimakkaassa kasvussa. Tämä on seurausta ennen kaikkea Kytäjäjärven eteläpuolelle asemakaavoitettujen asuinalueiden toteutumisesta. Asuntorakentamisen lisäksi maisemaa on 2000-luvulla muuttanut golfkentän rakentaminen. Kytäjän kartanolla on ollut vuosisatojen kuluessa keskeinen vaikutus Kytäjän asutuksen ja maiseman muotoutumisessa.

Laajojen viljeltyjen peltoalueiden lisäksi Kytäjän maisemassa merkittäviä piirteitä ovat vesistöt, korkeat kallioselänteet ja Kytäjäjärven pohjoispuoliset metsäalueet, joista merkittävä osa sisältyy Natura 2000 verkostoon. Kytäjän kirkko kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Maapirtti kirkon tuntumassa on kyläläisten ja Kytäjän kyläyhdistyksen tärkeä kokoontumispaikka. Rytkönniemessä Kytäjäjärven länsirannalla toimii Kytäjän koulu.

Ympäristöhäiriötä Kytäjän suunnalla aiheuttavat laajamittaiset kallionlouhinnat ja niihin liittyvä liikenne.

Noppo

Nopon asutus on syntynyt keskiaikaisen Helsinki-Hämeenlinna maantien (nykyisin Nopontie) varteen. Alueen rakentamista on ohjannut Hyvinkään maalaiskunnan aikana suunnitteilla ollut rakennuskaava sekä 1980-luvulla valmistuneet vesijohto ja viemäri. 1990- ja 2000-lukujen vilkas rakentaminen on viime vuosina tasaantunut. Nopon houkuttelevuuteen asuinpaikkana vaikuttavat ennen kaikkea hyvät liikenneyhteydet sekä Hyvinkään keskustaan että pääkaupunkiseudulle.

Salpausselkä on Nopon maiseman merkittävin piirre ja kylän asutus sijoittuu pääosin reunamuodostuman lakialueen ja alavampien viljelyaukeiden väliselle vyöhykkeelle. Nopon koulun vanhempainyhdistys Reppu ry on kyläläisten tärkeä yhteinen toimija. Koulun yhteydessä toimii myös päiväkotia.

Palopuro

Palopuron tiivein asutus on syntynyt sotien jälkeisen rakentamisen seurauksena nyt jo lakkautetun rautatieaseman lähiympäristöön. Tiiviin kylän ympärillä aukeavat laajat, aktiivisessa viljelykäytössä olevat peltoalueet sekä metsäiset selänteet. Alueen halki kulkeva päärata on maisemassakin erottuva elementti, joka jakaa alueen itäiseen ja läntiseen osaan. Luomuviljelyn lisäksi mielenkiintoinen piirre on alueelle virinnyt matkailu- ja ravintolapalveluita tarjoavien yritysten ryppäs. Palopuron kyläyhdistys perustettiin vuonna 2010. Palopuron koulun toiminta loppui vuonna 2011.

Ridasjärvi

Ridasjärven itäpuolella kulkevalle pitkäikäiselle muodostunut Ridasjärven kylä on yhdistelmä vanhaa maatalouskylää ja sodanjälkeistä palstoitustoimintaa. Kylä ja kylätie noudattelevat harjua, jonka länsipuolella on Ridasjärvi ja itäpuolella viljelyaukeita ja metsäisiä selänteitä. Kyläkoulun yhteydessä toimii päiväkotia. Kylän yhteisenä tilana toimii Ridasjärven nuorisoseurantalo Päivölä. Ridasjärven edustajat kyläasiain neuvottelukunnassa tulevat Nuorisoseurasta ja koulun vanhempainyhdistyksestä. Myös Ridasjärven osakaskunta on aktiivinen toimija kylällä. Ridasjärven vesiosuuskunta huolehtii vesihuollosta laajalla alueella Hyvinkään itäosissa.

Väestönkehitys ja työllisyys

Toteutunut väestönkehitys maaseutualueilla viimeisen 10 vuoden aikana

Väestön määrä maaseutualueilla on viimeisen kymmenen vuoden aikana vähentynyt reilulla sadalla henkilöllä (16 %). Väestönkehitys ei ole kuitenkaan ollut tasaista kaikilla alueilla vaan selvästi kasvava alue on ollut Kytäjän taajama. Suhteellisesti eniten väestön määrä on vähentynyt Uudenkylän-Myllykylän alueella.

Hyvinkään maaseutualueiden väestö ikääntyy. Viimeisen kymmenen vuoden aikana lasten, nuorten ja työikäisten määrä on vähentynyt ja ikääntyneiden määrä on kasvanut. Eniten on vähentynyt alle kouluikäisten määrä (-37 %) ja alakouluikäisten määrä (-22 %). 65 vuotta täyttäneiden määrä on kasvanut 45 % viimeisten kymmenen vuoden aikana.

	2011	2012	2014	2016	2018	2020	2021	Muutos vuosien 2012-2021 aikana	
								Määrä	%
Kytäjän Taajama	185	215	285	313	310	322	343	158	85 %
Kytäjän Alue	296	310	330	316	307	291	294	-2	-1 %
Solttilan Alue	80	84	84	85	89	74	72	-8	-10 %
Usmin Alue	206	206	207	209	217	216	208	2	1 %
Nopon Taajama	595	599	594	593	577	550	542	-53	-9 %
Suomiehen Alue	341	334	334	336	342	318	313	-28	-8 %
Palopuron Alue	581	565	553	531	528	527	510	-71	-12 %
Ahdenkallion Alue	436	440	439	444	432	429	440	4	1 %
Uudenkylän - Myllykylän Alue	363	354	333	345	333	303	299	-64	-18 %
Kaukasten Taajama	255	248	271	255	226	225	227	-28	-11 %
Ridasjärven Taajama	206	218	222	217	206	210	210	4	2 %
Ridasjärven - Sykärin Alue	135	134	139	127	115	114	114	-21	-16 %
Yhteensä	3679	3707	3791	3771	3682	3579	3572	-107	-16 %

Tuleva väestönkehitys

Hyvinkään kaupungin väestösuunnitteen keskivaihtoehdon mukaan maaseudun väestömäärä tulevaisuudessa laskee vuoteen 2040 mennessä noin 27 %. Väestö vähenee lähes kaikissa ikäryhmissä. Eniten väestömäärä vähenee alimmissa ikäluokissa, erityisesti kouluikäisten osalta. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa noin 4 %.

	tot2019	2021	2025	2030	2035	2040	Muutos	
							2019-2040	%
0-6	226	195	159	144	136	142	-84	-37 %
7-12	329	295	219	156	126	116	-213	-65 %
13-15	157	175	172	97	70	61	-96	-61 %
16-18	156	146	157	124	75	53	-103	-66 %
19-24	118	124	135	139	132	108	-10	-8 %
25-64	2010	1922	1834	1759	1675	1536	-474	-24 %
65-74	432	433	416	447	445	409	-23	-5 %
75-84	165	166	165	164	167	171	6	4 %
85+	55	55	55	54	54	55	0	0 %
Yht.	3648	3511	3312	3084	2880	2651	-997	-27 %

Työpaikat

Hyvinkään maaseudulla oli vuonna 2019 työpaikkoja yhteensä 1002 kappaletta. Suurimmat toimialat olivat tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus, rakentaminen ja teollisuus. Työpaikat kylittäin ja toimialoittain liitteessä 1.

Työpaikat toimialoittain vuonna 2020	määrä
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	63
B Kaivostoiminta ja louhinta (05-09)	0
C Teollisuus (10-33)	98
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta (35)	0
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito (36-39)	0
F Rakentaminen (41-43)	167
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)	369
H Kuljetus ja varastointi (49-53)	95
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)	13
J Informaatio ja viestintä (58-63)	12
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta (64-66)	1
L Kiinteistöalan toiminta (68)	2
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	24
N Hallinto- ja tukipalvelustoiminta (77-82)	7
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus (84)	0
P Koulutus (85)	30
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	103
R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)	26
S Muu palvelustoiminta (94-96)	23
Yhteensä	1033

Kylien palvelut

Kylien elinvoimaisuuden kannalta palveluilla on keskeinen merkitys. Viime vuosikymmeninä sekä julkinen että kaupallinen palveluverkko Hyvinkään maaseutualueilla on harventunut. Kylien asukasmäärä vaikuttaa palvelujen säilymiseen ja uusien syntymiseen. Toisaalta asukasmäärien muutokset vaikuttava palveluiden tarjontaan.

Hyvinkäällä on toiminnassa kolme kyläkoulua: Kytäjä, Noppo ja Ridasjärvi. Kouluverkko maaseutualueilla on harventunut Uudenkylän, Kaukasten, Palopuron ja Kivisenojan koulujen lakkauttamisen myötä. Parhailaan vireillä olevassa sivistystoimen palveluverkkotyössä ei esitetä kyläkoulujen lakkauttamisia, mutta aiempien päätösten mukaan koulujen jatko arvioidaan erikseen, mikäli oppilasmäärä putoaa alle 30 oppilaaseen.

Esiopetusta järjestetään Kytäjän ja Ridasjärven kouluissa integroituna alkuopetukseen. Päiväkoteja on maaseutualueilla tällä hetkellä kaksi: Noppo ja Ridasjärvi.

Hyvinkään seurakunnalla on toimintaa Kytäjän kirkossa ja Sääksin leirikeskuksessa. Lisäksi seurakunta järjestää toimintaa Kaukasten Juhlatalossa.

Palopurolle on syntynyt viime vuosina ravintolapalvelujen keskittymä Salonkiravintola Neilikan ja Knehtilän luomutilan palvelujen myötä. Kytäjän ja Ridasjärven kaupungit, jotka toimivat pitkään kioskina, ovat lopettaneet toimintansa. Kytäjän Golfklubilla toimii Ravintola Kytäjä.

Hyvinkään kaupunki ylläpitää uimarantoja Usmissa ja Hirvijärven virkistysalueella. Ridasjärvellä ja Myllykylässä on kylien yhdistysten ylläpitämät uimapaikat. Lisäksi varsinkin Kytäjän-USmin suunnalla on mittavasti kaupungin ylläpitämää ulkoilureitistöä. Lisäksi Kaukasissa ja Suomiehessä on kaupungin luontopolut. Ulkoilumajoja ylläpitävät useat yhdistykset. Lisäksi Kytäjällä ja Soltillassa toimii pitopalveluja tarjoavia yrityksiä.

Kylissä ja maaseutualueilla toimii lukuisa joukko yrityksiä eri toimialoilla. Toki maaseutuelinkeinot ovat hyvin edustettuina.

Julkinen liikenne

Hyvinkään kaupunki hankkii joukkoliikennepalvelua tarpeensa ja käytettävissä olevien määrärahojensa mukaisesti. Kaikille avoimen joukkoliikenteen lisäksi kylillä ajetaan sivistystoimen hankkimia koulutaksikuljetuksia.

Hyvinkää-Kytäjä

Kytäjällä liikennöidään yhdellä etuosastaan matalalattiaisella linja-autolla. Liikenne koostuu Kytäjän koulun oppilaskuljetuksista Kytäjän kylällä, koululais-, opiskelu- ja työmatkayhteyksistä Kytäjän ja Hyvinkään keskustan välillä sekä palvelubussivuorosta Kytäjän ja Hyvinkään keskustan välillä. Vuorot ajetaan aikataulun mukaisesti kaikille avoimena joukkoliikenteenä.

Liikennöintiäika; ensimmäinen lähtö Patojalta klo 6.50 ja viimeinen lähtö Hyvinkäältä klo 15.30. Patojalta klo 9.20 Hyvinkäälle lähtevä vuoro ajetaan palveluliikenteenä. Auto noutaa tällöin asiakkaan tarvittaessa asiakkaan kotoa. Tultaessa Hyvinkäälle asiakas jätetään keskusta-alueella asiakkaan toivomaan paikkaan. Hyvinkäältä klo 11.50 tapahtuva lähtö on palveluliikenteen paluuvuoro Kytäjälle. Lähtö vuorolle tapahtuu Willanaukiolta linja-autoaseman kautta Kytäjälle. Tarvittaessa asiakas otetaan kyytiin asiakkaan toivomasta paikasta keskusta-alueelta.

Vuorot liikennöidään Hyvinkään kaupungin kouluvuoden aikana. Koulujen kesäloman aikana Kytäjällä liikennöi keskiviikkoisin palvelubussivuoropari, joka mahdollistaa asioinnin keskustassa. Liikenne on ostoliikennettä bruttosopimuksella, jossa liikennöitsijälle maksetaan korvaus autopäivien ja ajettujen kilometrien perusteella. Lipputulot tulevat kaupungille.

Hyvinkää-Ahdenkallio-Ridasjärvi ja Hyvinkää-Jokela-Kaukas

Kahdella linja-autolla ajettava kokonaisuus, joka muodostuu Hyvinkään itäisen haja-asutusalueen (Ahdenkallio-Ridasjärvi-Kaukas-Haapasaari-Palopuro) kaikille avoimesta joukkoliikenteestä. Osa vuoroista ajetaan matalalattiaisella linja-autolla. Liikenteen tarkoituksena on turvata arjen perusliikkumistarpeet asiointi- ja työmatkoilla sekä hoitaa koulukuljetuksia kyliltä keskustaan sekä kylien Ahdenkallio-Ridasjärvi, Kaukas-Uusikylä ja Takoja-Uusikylä välillä.

Ensimmäinen vuoro lähtee Jokelasta klo 7.20 ja viimeinen vuoro Hyvinkäältä klo 18.50 Ridasjärven ja Kaukasten kautta Jokelaan ja sieltä edelleen Hyvinkäälle, jonne saavutaan klo 19.40. Kouluvuoden aikana Hyvinkäältä on yhteensä 9 lähtöä. Koulujen kesäloman aikana lähtöjä on 3. Nämä vuorot liikennöidään vain kutsusta. Liikenne on ostoliikennettä bruttosopimuksella, jossa liikennöitsijälle maksetaan korvaus autopäivien ja ajettujen kilometrien perusteella. Lipputulot tulevat kaupungille.

Hyvinkää-Sälinkää/ Keravanjärvi-Mäntsälä

Hyvinkäältä liikennöidään kouluvuoden aikana Mäntsälään neljä vuoroa, joista yksi kulkee Sälinkään ja kolme Keravanjärven (vt 25) kautta. Mäntsälästä liikennöidään Hyvinkäälle myös neljä vuoroa, joista yksi kulkee Sälinkään ja kolme Keravanjärven kautta. Liikenne on Uudenmaan ELY-keskus ja Hyvinkään kaupungin yhdessä hankkimaa ostoliikennettä.

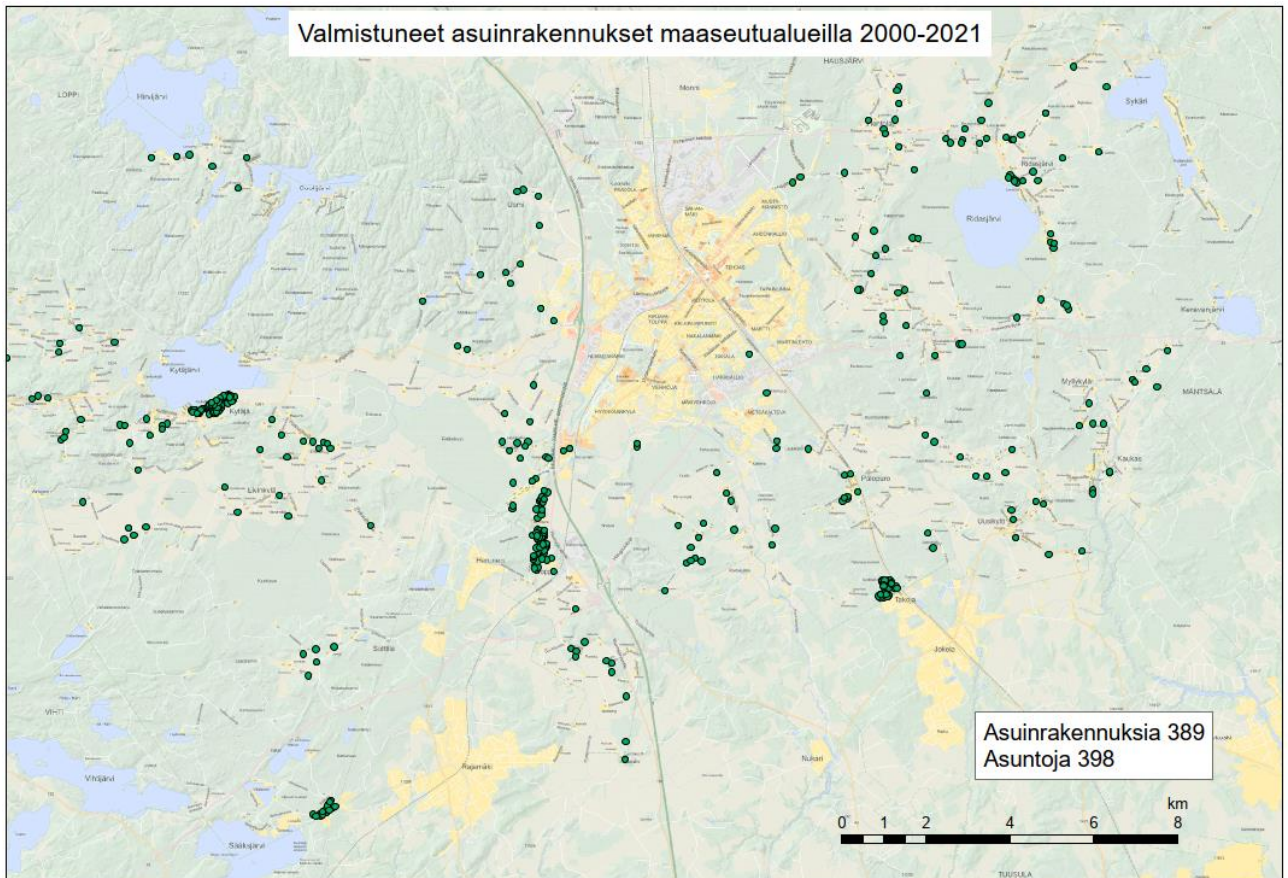
Hyvinkää-Noppo

Hyvinkään ja Nopon välinen joukkoliikennetarjonta muodostuu Hyvinkäältä Helsinkiin, Rajamäkeen ja Kytäjälle menevistä linja-autovuoroista. Rajamäentien ja Nopontien tiehaaraan ajetaan arkisin 18 vuoroa, joista 5 jatkaa Nopon koululle. Vastaavasti Rajamäentien ja Nopontien tiehaarasta ajetaan keskustaan arkisin 15 vuoroa, joista 2 tulee Nopon koululta. Noppo on ainoa kylä, jonne on liikennettä myös lauantaisin. Tällöin Noppoon ajetaan 3 vuoroa suuntaansa.

Koronan aiheuttama matkustajamäärän vähentäminen on vaikuttanut Hyvinkään ja Helsingin väliseen vuorotarjontaan. Hyvinkää-Nukari-Hyrylä-Helsinki -liikenne päättyi kokonaan keväällä 2020 ja Hyvinkää-moottoritie – Helsinki vuorojen määrä supistui noin puoleen. Näillä supistuksilla on ollut palvelutasoa heikentävä vaikutus Nopon ja Suomiehen alueelle.

Rakentaminen

Maaseutualueille on valmistunut vuosina 2000-2021 yhteensä 389 asuinrakennusta, joissa on yhteensä 398 asuntoa. Rakentaminen on keskittynyt ennen kaikkea Noppoon ja Kytäjälle. Nopon osayleiskaava-alueelle on valmistunut 71 asuntoa. Kytäjällä asemakaavoitetulle alueelle on valmistunut 59 asuinrakennusta, joissa on yhteensä 63 asuntoa.

Hyvinkään rakennusjärjestyksessä koko asemakaavan ulkopuolinen alue on määrätty maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n 3 momentin mukaisesti suunnittelutarvealueeksi. Tämä tarkoittaa sitä, että rakennusluvan myöntäminen asuntorakentamiselle edellyttää kaupunginhallituksen kehittämisjaoston myöntämää suunnittelutarveratkaisua. Jatkossa lupaprosessien sujuvuuteen tulisi kiinnittää enemmän huomiota ja tavoitteena on saada suunnittelutarveratkaisut viranhaltijapäätöksiksi.

Kaavatilanne

Koko Hyvinkään alueella on voimassa oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Nopon, Hirvijärven, Kytäjän ja Ridajärven osayleiskaavat on laadittu ohjaamaan suoraan asemakaava-alueen ulkopuolista rakentamista. Kurkisuon osayleiskaavassa on osoitettu vain Kurkisuon luonnonsuojelualue. Keskustaajaman ja Kapulan osayleiskaavoihin sisältyy myös maaseutumaisia alueita. Palopuron alueella on voimassa rakennuskielto uuden Palopuron asemaseudun toteuttamiseksi. Palopuron itäosan rakennuskiellolla on tarkoitus turvata mahdollisuudet uuden työpaikka-alueen kaavoittamiseksi.

Maaseutualueilla asemakaavoja on voimassa Kytäjällä (Isokylä, Ollila, Karjumäki ja Kartanokeskus), Kaukasissa ja Takojalla. Lomarakentamista ohjaamaan on laadittu ranta-asemakaavoja Sykärin, Suolijärven, Kavettoman ja Pojanjärven rannalle. Kytäjärven pohjoisrannalle Keimonniemen alueelle on vireillä ranta-asemakaavan laatiminen.

Liitekartassa on esitetty maaseutualueen voimassa- ja vireilläolevat yleis- asema- ja ranta-asemakaavat.

SIDOSRYHMÄT

Hyvinkään kylien kehittämisessä tärkeitä toimijoita ovat Hyvinkään kaupunki, Hyvinkään kyläasiain neuvottelukunta, EMO ry. ja ELY-keskus. Lisäksi eri alojen yhdistykset ovat tärkeitä, tällaisia ovat kylä- ja asukasyhdistykset, kyläkoulujen vanhempainyhdistykset ja erilaiset harrastusyhdistykset.

Hyvinkään kaupungin toimialat

Hyvinkään kaupungin omat toimialat: sivistystoimi (mm. koulut, päiväkodit, nuorisotoimi, liikuntapalvelut), tekniikka ja ympäristö (mm. julkinen liikenne, tievalaistus, ympäristöasiat) sekä konsernipalvelut ja hallinto (mm. kaavoitus) ovat kukin omalta osaltaan tärkeitä sidosryhmiä kylien kehittämiseen ja elinvoimaan liittyen. Lisäksi kaupunki osallistuu esim. ELY:n kevyen liikenteen väylien rakentamiskustannuksiin.

Nuorisopalvelut

Kaupungin nuorisopalvelut ovat käynnistäneet pääasiassa keskustassa tapahtuvan toiminnan lisäksi säännöllistä kylille suunnattua nuorisotyötä. Toimintaa kohdennetaan etenkin kylissä asuville alaikäisille nuorille. Toiminnan markkinointia ja mainostusta tehdään yhdessä kyläyhdistysten ja muiden kylätoimijoiden kanssa. Lisäksi nuorisopalveluiden digitaalisen nuorisotyön palvelut mahdollistavat kylien nuorten osallistumisen etäyhteyksillä tarjottuun toimintaan muiden nuorten tavoin.

Kyläasiain neuvottelukunta

Kaupunginhallitus päätti 18.4.2011 valtuustoaloitteeseen pohjautuen Hyvinkään kyläasiain neuvottelukunnan perustamisesta. Neuvottelukunnan ensimmäinen kokous pidettiin 16.11.2011 kaupungintalolla, sen jälkeen kokoukset ovat kiertäneet vuorotellen eri kylissä.

Kyseessä on hallinto- ja toimintasäännön tarkoittama toimikunta, jonka tehtäväalueesta, toimivallasta ja tavoitteista päättää kaupunginhallitus. Kaupunginhallitus nimeää toimikunnan oman toimikautensa ajaksi ja se nimetään uudelleen uuden kaupunginhallituksen aloittaessa.

Hyvinkään kyläasiain neuvottelukunta toimii keskustaajaman ulkopuolisten kylien yhteistyöelimenä suhteessa kaupunkiorganisaatioon. Sen tehtävänä on yhteen sovittaa kaupungin tavoitteita ja kylien kehittämiseen liittyviä kysymyksiä, toimia lausunnon antajana ja keskustelufoorumina.

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii kaupunginjohtaja ja jäsenenä on viisi kaupunginhallituksen nimeämää luottamushenkilöä sekä kaksi edustajaa kustakin mukana olevasta kylästä. Kylien edustajat on pääsääntöisesti valittu paikallisen kylä- tai asukasyhdistyksen tai muun toimivan yhdistyksen kautta. Mukana olevat kylät ovat Ahdenkallio-Ylentola, Kaukas, Kytäjä, Noppo, Palopuro, Ridajärvi ja Usminjärvi

Emo ry

Eteläisen maaseudun osaajat EMO ry on Leader-ryhmä eli yhdistys, jossa paikallisten asukkaiden, yritysten ja yhdistysten sekä julkisen tahon edustajat päättävät esityksistä Leader-rahoituksen jakamisesta paikallisille hankkeille. Leader-rahoitus muodostuu EU:n, valtion ja kuntien rahoituksesta ja se tulee Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta. EMO toimii Espoon, Hausjärven, Hyvinkään, Lopen, Nurmijärven, Riihimäen, Tuusulan ja Vantaan alueilla ja sen toimisto sijaitsee Riihimäellä. EMO neuvoo ideoiden kehittämisessä ja valmistelussa hankkeiksi. Hyvinkää on rahoittanut EMO ry:n Leader toimintaa ohjelmakaudella 2014–2020. Vuosittainen rahoitusosuus on

ollut 15 000 € eli koko ohjelmakaudella yhteensä 105 000 €. EU:lta ja valtiolta on saatu Leader-rahoitusta suoraan Hyvinkäälle kohdistuneisiin hankkeisiin vuonna 2014 alkaneella ohjelmakaudella noin 240 000 €. Lisäksi on useita hankkeita, jotka kohdistuva Hyvinkäälle osittain. Hyvinkään osallistuminen Leader toiminnan rahoittamiseen jatkossakin on maaseudun elinvoimaisuuden kannalta tärkeä asia. Kaupunki on tehnyt päätöksen seuraavan ohjelmakauden rahoitukseen osallistumisesta, mutta lopullinen rahoitusmäärä ratkeaa, kun päätökset ohjelmakauden toteutumisesta tai rahoituksesta on vuoden 2022 lopulla tehty.

ELY-Keskukset

Uudenmaan ELY- keskus vastaa Väyläviraston ohjaamana maantieliikenteen sujuvuudesta ja turvallisuudesta alueellaan. ELY-keskukset hoitavat maanteiden ja niihin liittyvien laitteiden ja varusteiden kunnossapidon sekä edistävät tieliikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta parantamalla maanteitä ja rakentamalla kävely- ja pyöräilyväyliä. Kaikki kunnossapito- ja rakentamistyöt tilataan urakoitsijoilta. Lisäksi ELY-keskusten tehtävänä on alueellinen ympäristön tilan seuranta, ympäristönsuojelu, luonnonsuojelu, alueiden käytön ja rakentamisen ohjaus, kulttuuriympäristön hoito sekä vesivarojen käyttö ja hoito. Ympäristönsuojelu- ja vesilain mukaisia ympäristölupa-asioita hoitavat aluehallintovirastot ja valvontaa ELY-keskukset. Maaseutuelinkeinojen kehittäminen ja maaseudun elinvoimaisuuden turvaaminen kuuluvat ELY-keskuksen tehtäviin. Tavoitteena on maa- ja metsätalouden kilpailukyvyyn parantaminen sekä kalatalouden ja muiden maaseudun elinkeinojen edistäminen.

Keusote / Hyvinvointialue

Keusote / hyvinvointialue vastaa kotihoidon järjestämisestä pääsääntöisesti ikääntyneille henkilöille, jotka tarvitsevat säännöllisesti hoivaa, huolenpitoa ja sairaanhoidollista apua kotona selviytymisensä tueksi. Palvelu toteutuu yksilöllisen hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti kotikäynteinä tai kotikäyntien ja etäpalvelun yhdistelmänä. Kotihoidon palvelu sisältää sosiaalihuoltolain mukaisen kotipalvelun sekä terveydenhuoltolain mukaisen kotisairanhoidon. Tilapäinen kotihoidon palvelu on tarkoitettu lyhytaikaiseen hoidon tarpeeseen silloin, jos asiakas ei pysty itse tai saattajan avulla hakeutumaan terveydenhuollon palveluihin.

Yhdistykset

Eri alojen yhdistykset ovat tärkeitä maaseudun elinvoimaisuuden ja yhteisöllisyyden kannalta, tällaisia ovat:

- Kylä- ja asukas yhdistykset
- Koulujen vanhempainyhdistykset
- Seurakunnan alueneuvostot
- vesiosuuskunta
- Hyvinkään opisto
- Liikuntaseurat/ -kerhot
- Kulttuuriyhdistykset
- Maamiesseurat/ pienviljelijäyhdistykset/ maatalousnaiset
- 4H (Lopen ja Tuusulan yhdistykset toimivat Hyvinkäällä)
- Martat
- Partio
- metsästysseurat
- tiekunnat
- osakaskunnat/ kalastuskunnat

- Metsänhoitoyhdistys

Lisäksi kylissä toimivat yritykset ovat merkityksellisiä toimijoita ja maa-ainesten otto vaikuttavat myös kyliin.

KYLIEN KEHITTÄMISTOIVEIDEN KARTOITUS

Hyvinkään kyläasiain neuvottelukunta laati vuonna 2014 "*Hyvinkään kylien kehittämistoimien kartoituksen*", jossa kyliä pyydettiin kartoittamaan merkittävimmät kehittämistoiveensa ja neuvottelukunnassa pyrittiin toimenpiteiden työnjako jakamaan kylien, kaupungin ja muiden toimijoiden välillä toimenpiteiden toteuttamiseksi. Kokouksessaan 5.6.2017 kaupunginhallitus merkitsi raportin ja siitä saadut lausunnot ja kannanotot tiedoksi ja lähetti sen edelleen toimialoille huomioitavaksi vuoden 2018 talousarvion laadinnan yhteydessä.

Merkittävimmiksi asioiksi nousivat kyläkoulut ja päiväkodit, joista kaupunki päättää sekä liikenneasiat, jotka ovat kyläalueilla pääsääntöisesti Uudenmaan ELY-keskuksen vastuulla. Kylätalot ovat myös tärkeitä.

Koulut ja päiväkodit

Kyläkoulujen ja päiväkotien osalta Palopuron koulu lakkautettiin 2011, Kaukasten päiväkotit lakkautettiin 2016 ja Kaukasten koulu 2017. Tällöin loppui myös esiopetus ja iltapäiväkerho. Uudenkylän koulu lakkautettiin 2020.

Kytäjän koululle on mahdollistettu esiopetuksen järjestäminen, mutta ei päivähoitoa. Iltapäivähoito edellyttää, että kolmas sektori vastaa järjestämistä.

Ridasjärven koulun yhteydessä järjestetään esiopetusta ja päivähoitoa.

Nopon koulu on säilynyt, mutta toivottua remontointia tai laajennusta ei ole tullut.

Tiet

Itäisen ohikulkutien sekä Kytäjän ja Ridasjärven puuttuvien kevyenliikenteen yhteyksien tiesuunnitelmien laatimiset käynnistyvät 2018. Tiesuunnitelmat tehdään kaupungin kustannuksella. Hankkeiden toteutus vaatii ELY-keskuksen rahoituspäätöksen.

Tievalaistuksen toteuttajia ovat kaupungin lisäksi ELY-keskus ja yksityistiekunnat.

Julkinen liikenne

Palopuron ja Kaukasten vuorot ovat pääsääntöisesti yhdistetty ja molemmissa vuorot ovat lisääntyneet. Ahdenkallio ja Ridasjärvi ovat myös saman linjan piirissä, muutama Ridasjärven vuoro jatkaa Kaukasten kautta Jokelaan. Kytäjällä julkisen liikenteen vuoroja ja palveluliikennettä on lisätty.

Nopeusnäytöistä ensimmäiset asennettiin kesän 2018 aikana Palopuroon, sen jälkeen vuosittain eri kyliin. Vuonna 2023 on tarkoitus saada viimeiseenkin kylään nopeusnäytöt.

Kaavoitus

Maaseutualueilla on voimaassa oikeusvaikutteiset osayleiskaavat. Tonttitarjonnasta vastaavat maanomistajat.

Palopuron alueen rakennuskiellosta on mahdollista myöntää poikkeamia perustellusta syystä.

Vesiosuuskunta

Ritasjärven vesiosuuskunta on laajentanut toimialuettaan Ahdenkallio-Ylentolaan, Kaukasiin ja Palopurolle.

Kylätalot

Kaupungin omistamat Ahdenkallion entinen koulu ja Kaukasten Juhlatalo on vuokrattu kylä- ja asukas yhdistyksille nimellisellä vuokralla. Lisäksi kyläläisten kokoontumispaikkoina toimivat Päivölä Ridasjärvellä ja Maapirtti Kytäjällä.

Turvallisuussuunnitelmat

Kaukasissa, Kytäjällä, Nopossa ja Palopurolla on laadittu kylien turvallisuussuunnitelmat. Kylien turvallisuussuunnitelmat on päivitetty tarvittavilta osin vuonna 2021. Kylien turvallisuussuunnitelmia on tarkoitus päivittää seuraavan kerran vuoden 2024 aikana.

Luonto

Ridasjärvellä on vesikasveja niitetty osakaskunnan toimesta EMO ry:n tukemalla maaseudun kehittämisen Leader hankkeella. Myös Kytäjärven kunnostushanketta ollaan käynnistämässä.

Usmin alueen retkeilyreitistön viitoitus on uusittu.

Kaupunki rakensi yhteistyössä yhdistysten kanssa EMO ry:n myöntämällä maaseudun kehittämisen Leader-rahoituksella seitsemän luontopolkua, joista neljä: Piilolammi, Kaukas, Suomies ja Vaskivuori sijaitsevat maaseutualueilla.

OSALLISTUVA BUDJETOINTI

Osallistuvan budjetoinnin tarkoituksena on antaa kuntalaisille nykyistä enemmän päätösvaltaa kaupungin budjettirahoituksen käyttämisestä. Kuntalaisilta kerätään ideoita siitä, miten rahoja käytetään. Ideat voivat koskea mitä tahansa tai jotain rajattua aihepiiriä. Yleisenä periaatteena on, että lopullisen päätöksen rahojen käytöstä tekevät kuntalaiset itse. Kaupunki järjestää rahojen käytön valvomisen.

Kaupunki ja monimuotoiset kylät kärkihanke järjesti 2018 ja 2019 osallistuvan budjetoinnin kokeilun Hyvinkään kyläalueilla. Kylien osallistuvaan budjetointiin varattiin vuositasolla 15 000–18 000 euroa ja kylien yhdistykset ja yksityishenkilöt saivat tehdä ehdotuksia rahan käytöstä. Kokeilu onnistui hyvin molemmilla kerroilla ja kylillä toteutettiin omaehtoisesti hankintoja ja talkoita. Rahan jaosta päätti Kyläasiain neuvottelukunta kaupunginjohtajan esityksen pohjalta. Vuonna 2020 osallistuva budjetointi muutettiin koko kaupunkia koskevaksi, eivätkä kylien ehdotukset enää saaneet tarpeeksi kannatusta. Erona keskustaajama-alueella toteutettaviin hankkeisiin oli se, että keskustaajama-

alueella toteuttajana toimi kaupunki ja kylillä kyläläiset ja yhdistykset kaupungin tuella talkootyönä. Vuoden 2022 budjettiin on varattu 5 000 € määräraha käytettäväksi kylien talkootoimintaan.

TURVALLISUUSSUUNNITELMAT

Kylien turvallisuussuunnitelmissa on tarkoitus paneutua asukkaiden arkipäivän turvallisuutta vaarantaviin asioihin. Niitä saa esille jo ihmisten välisissä keskustelutilanteissa. Yksi tapa päästä konkretiaan on järjestää asukkaiden yhteinen turvallisuuskävely. Sen aikana tehdään huomioita turvallisuutta tai turvallisuuden tunnetta uhkaavista seikoista. Ne kirjataan ylös jatkokäsittelyä varten. Samalla voi kirjata myös viihtyisyyttä lisääviä ajatuksia. Asioita ryhmittelemällä ja niiden vaikuttavuutta arvioimalla alkaa muodostumaan lista asioista, joille pitää tehdä jotain.

Ensimmäisen kerran kylien turvallisuussuunnitelmia on laadittu vuonna 2012 EMO ry:n tukemassa hankkeessa. Tuolloin mukaan lähtivät Kaukas, Kytäjä, Noppo ja Palopuro ja kaupunginosayhdistyksistä Rääkänpää. Turvallisuussuunnitelmia työstettiin yhteisissä työpajoissa. Kyliä edustaneiden työryhmien aikaansaannokset esiteltiin kunkin kylän asukasillassa. Asukkailla oli tällöin mahdollisuus esittää kommentteja ja lisäyksiä turvallisuussuunnitelmiin. Asukasilloissa oli paikalla myös joitakin kaupungin ja viranomaisten edustajia. Heiltä asukkaat saivat kysellä turvallisuusteemaan liittyviä kysymyksiä.

EMO ry:n suosituksesta turvallisuussuunnitelman esitysmuodoksi valittiin taulukko. Taulukon sarakkeiden otsikot olivat Asia, Nykytila/uhka, Tavoitteet/toimenpiteet, Vastuutaho(t) ja Aikataulu. Teemoiksi nousi esimerkiksi Koulutien turvallisuus, Liikenne, Ympäristö ja Kyläturvallisuus. Laadittuja turvallisuussuunnitelmia oli tarkoitus ylläpitää päivittämällä niitä sen mukaan, kun asiat ovat edenneet tai uusia asioita on noussut esille.

Vuonna 2024 hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tavoitteeksi tullaan seuraavan kerran asettamaan kylien turvallisuussuunnitelmien laatiminen tai olemassa olevien suunnitelmien päivittäminen. Vuoden 2021 päivityksen osalta lähestyttiin Kytäjän kyläyhdistystä, Kaukasten kyläyhdistystä, Palopuron Kyläyhdistystä sekä Ahdenkallio-Ylentolan kyläyhdistystä. Kytäjän kyläyhdistys ilmoitti, että heidän turvallisuussuunnitelmansa oli ajan tasalla. Kaukasten kyläyhdistys ilmoitti käsitelleensä turvallisuussuunnitelmaa. Muiden kyläyhdistysten osalta ei saatu vastauksia.

KYLIEN KEHITTÄMISTOIMENPITEET 2023-2027

Pelikirjan päivitys vuosille 2023–2027 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.4.2022. Kylien kehittämistoimenpiteet esitetään samalla aikatahtimella. Kylien kehittäminen tulee kuitenkin nähdä jatkuvana työnä ja kehittämisessä on otettava huomioon myös toimintaympäristön muutoksista johtuvat tarpeet. Kyläasian neuvottelukunnan kartoittamat kylien kehittämistoiveet ovat olleet tärkeä lähtökohta toimenpiteitä suunniteltaessa. Kehittämistoimenpiteet on esitetty suunnitelman lopuksi taulukkomuodossa.

Kuten pelikirjassa todetaan, on kyläläisten oma yhteisöllisyys ja aktiivisuus kylien elinvoimaisuuden perusta. Kaupungin tulee omilla toimillaan tukea yhteisöllisyyden säilymistä ja kehittymistä.

Rakentaminen

Kylien elinvoiman kannalta keskeistä on väestömäärän kehitys. Tähän puolestaan vaikuttaa uudisrakentamisen määrä. Maaseutualueiden osayleiskaavojen tavoitteena on ollut ohjata rakentamista kyläkeskuksiin. Jatkossa tulisikin miettiä keinot, joilla rakentamista kyläalueilla voitaisiin edistää. Kylien palvelujen säilymisen kannalta väestömäärällä on keskeinen merkitys.

Palvelut

Olemassa olevien julkisten palvelujen säilyminen kylissä on ensiarvoisen tärkeää elinvoimaisuuden kannalta. Lisäksi uusien palvelujen, esimerkiksi Kytäjän alueen varhaiskasvatuksen, järjestämiseen on asukaspuhjan niin edellyttäessä varauduttava. Liikuntapalvelujen järjestämisessä yhteistyö kylien asukkaiden kanssa on tärkeää.

Viestintä

Kaupunki levittää omien internetsivujen ja sosiaalisen median kautta tietoa kylistä ja kylien tapahtumista. Kylien tapahtumat tulisi saada myös tapahtumakalenteriin.

Kokoontumistilat

Yhteisten kokoontumistilojen merkitys kylien yhteisöllisyydelle on tunnustettu. Kylätalojen toiminnan tukeminen tukee samalla kylien yhteisöllisyyttä ja parantaa mahdollisuuksia kylien omaehtoisen toiminnan järjestämiseen.

Turvallisuus

Turvallisuussuunnitelmien laatiminen ja ajan tasalla pitäminen asukkaiden kanssa yhteistyössä on tärkeää. Kaupungin tulee jatkossakin tukea kylien turvallisuustyötä. Vuonna 2024 kaupunki tarjoaa apua päivitystyöhön, mutta varsinainen päivitys tehdään edelleen kyläläisten toimesta.

Liikenneturvallisuutta parantavat toimenpiteet kohdistuvat pääasiassa valtion ylläpitämiin maanteihin. Tällöin on tärkeää, että kaupunki vaikuttaa ELY-keskukseen, joka tienpitäjänä vastaa liikenneturvallisuutta parantavien hankkeiden toteuttamisesta maantieverkostossa. Toisaalta kaupunki pystyy omilla toimillaan, esimerkiksi nopeusnäyttöjä asentamalla, vaikuttamaan myös maanteiden liikenneturvallisuuteen. Lisäksi maantieverkon ja siihen liittyvien kevyen liikenteen väylien suunnittelussa ja rahoituksessa voidaan tehdä yhteistyötä ELY-keskuksen kanssa. Kytäjätien ja Ridajärven kylätien kevyen liikenteen tiesuunnitelmat ovat valmistuneet vuoden 2019 aikana. Molempien kohteiden tiesuunnitelmat hyväksytään ja rakentamissuunnitelmat hankkeiden toteuttamiseksi käynnistetään vuosien 2023–2027 aikana.

Elinkeinot

Matkailu

Ulkoilureitit ja luontopolut palvelevat kylien matkailua. Kaupungin tulee pitää huolta hoidossaan olevien reittien ja polkujen kunnossapidosta ja kehittämisestä. Luontomatkailu on maaseutualueilla matkailun vetovoimatekijä ja kaupungin tulee osaltaan myötävaikuttaa luontomatkailun edellytysten parantamiseen ja näin luoda toimintaedellytyksiä alalla jo toimiville ja uusille yrityksille.

Maa- ja metsätalous

Maa- ja metsätalouden harjoittaminen on maaseutualueille luontainen elinkeino. Maa- ja metsätalous ovat vaikuttaneet maisemakuvaan ja maiseman merkitys kylien identiteetille on tärkeää.

Kaupungin tulee osaltaan huolehtia maa- ja metsätalouden harjoittamisedellytyksistä esimerkiksi kaavoituksen keinoin. Lisäksi on huolehdittava maa- ja metsätalouden liitännäiselinkeinojen harjoittamismahdollisuuksista.

Osallistuva budjetointi

Osallistuvaan budjetointia kokeiltiin kylillä vuosina 2019 ja 2020. Tämän jälkeen osallistuvaa budjetointia on jatkettu koko kaupunkia koskevana. Kylillä on mahdollisuus esittää hankkeita osallistuvaan budjetointiin.

KYLIEN KEHITTÄMISTOIMENPITEET

Kylien kehittämistoimenpiteet on esitelty oheisessa taulukossa. Tavoitteista on tehty mahdollisimman konkreettisia ja niille on kerrottu mittari ja yhteistyötahot sekä esitetty kustannukset, jos ne ovat olleet tiedossa tai arvioitavissa. Toimenpiteiden kustannukset on merkitty silloin, kun ne ovat tiedossa.

KÄRKIHANKKEEN PÄÄMÄÄRÄT				
Tunnistamme kyliemme erityispiirteet ja vahvuudet kaupunkimme houkuttelevuutta, elinvoimaa ja kuntalaisten hyvinvointia edistävinä tekijöinä. Tuemme kylien elinvoimaisuutta ja monimuotoisuutta sekä kehitämme yhteistyötä niiden kanssa. Kyläläisten oma yhteisöllisyys on kylien elinvoimaisuuden perusta.				
TAVOITE JA TOIMENPIDE	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	YHTEISTYÖTAHO	AIKATAULU	KUSTANNUKSET
YLEISET TAVOITTEET				
Leader-toiminnan rahoittaminen	Rahoituksen määrä	Elinvoima	2019-2020 2023-2027	15 000/ v
PALVELUT				
Kyläkoulujen toiminnan turvaaminen	Kyläkoulujen määrä verrattuna vuoteen 2017	Sivistystoimi	Jatkuvaa	
Kylien varhaiskasvatuksen kehittäminen	Kylien varhaiskasvatuksen paikkojen määrä verrattuna vuoteen 2017	Sivistystoimi	Jatkuvaa	
Kylätalojen toiminnan tukeminen	Kylätalojen toimintamahdollisuudet ovat parantuneet	Tilakeskus/ kylien yhdistykset		
RAKENTAMINEN				
Rakentamisen edistäminen kyläalueilla	Myönnettyjen rakennuslupien määrä	Kaavoitus/ rakennusvalvonta	Jatkuvaa	
OSALISTUVA BUDJETOINTI				
Osallistuvan budjetoinnin vakiinnuttaminen	Kyliin kohdistuviin hankkeisiin myönnetty rahoitus	Demokratia ja osallisuus -tukupilari	2023-2027	

LIIKENNE				
Julkinen liikenne	Palvelutasoltaan ja alueellisen peiton osalta vähintään nykytasoinen liikenteen säilyttämisen	Tekninen keskus/ liikennesuunnittelu	Jatkuvaa	200 000 €/v
Nopeusnäyttöjen hankinta kyliin	Uusien nopeusnäyttöjen määrä, tavoite 2 näyttöä/ vuosi	Tekninen keskus	2018-2022	Hankintahinta 10 000 €/ v
Kytäjän ja Ridasjärven pyöriteiden suunnittelu (odottaa valtion viranomaisten hyväksymistä)	Rakentamissuunnitelmat hankkeiden toteuttamiseksi käynnistetty	Tekninen keskus	2023-2027	
Itäisen ohikulkutien tiesuunnitelma (odottaa valtion viranomaisten hyväksymistä)	Rakentamissuunnitelmat hankkeiden toteuttamiseksi käynnistetty	Tekninen keskus	2023-2027	
Usmin uuden tielinjauksen tietoimitus	Tietoimituksen toteuttaminen	Tekninen keskus	2024	30 000 €
Kyläalueiden tievalaistuksen kehittäminen	Tievalaistuksen määrä ja laatu kyläalueilla	Tekninen keskus	2018-2019	270 000 €
Tievalaistuksen rakentaminen Kytäjälle	Uuden tievalaistuksen määrä	Tekninen keskus	2019-2020	100 000 €
Yksityisteiden kunnossapitoavustus	Avustuksen määrä ja tuettujen yksityisteiden määrä	Tekninen keskus	Jatkuvaa	80 000 €/v
Linja-autopysäkkikatosten parantaminen	Uudet pysäkkikatokset asennettu 2 kpl/ vuosi	Tekninen keskus	2022-	10 000 €/ v
TURVALLISUUS				
Kylien turvallisuussuunnitelmat	Kylien turvallisuussuunnitelmien päivitystuki	Turvallisuus- ja riskienhallintakoordinaattori	2024	
Kylätalojen toiminnan tukeminen	Kylätalojen pelastussuunnitelmien päivitystuen tarjoaminen kyläyhdistyksille	Turvallisuus- ja riskienhallintakoordinaattori	2023 - 2027	
Vaikuttaminen ELY-keskukseen yleisten teiden turvallisuuden osalta	Turvallisuutta parantaneiden toimenpiteiden määrä	Liikenneinsinööri	Jatkuvaa	
VIESTINTÄ				
Kylät ja kylien tapahtumat kaupungin internet-sivuilla		kylien yhdistykset	Jatkuvaa	
MATKAILU				
Kylien matkailukohteet Visit Hyvinkää sivustolla		kylien yhdistykset/ matkailutoimi	Jatkuvaa	

LIITTEET

Liite1. Työpaikat kylittäin ja toimialoittain vuonna 2020. Lähde: Tilastokeskus.

Työpaikat toimialoittain vuonna 2020		määrä
106750 Kytäjän Taajama	Yhteensä	99
	A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	15
	C Teollisuus (10-33)	3
	F Rakentaminen (41-43)	31
	G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)	1
	H Kuljetus ja varastointi (49-53)	3
	I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)	4
	J Informaatio ja viestintä (58-63)	4
	M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	2
	N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)	2
	P Koulutus (85)	10
	Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	1
	R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)	19
	S Muu palvelutoiminta (94-96)	4
106751 Kytäjän Alue	Yhteensä	48
	A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	12
	C Teollisuus (10-33)	13
	F Rakentaminen (41-43)	6
	H Kuljetus ja varastointi (49-53)	12
	M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	4
	R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)	1
106752 Solttilan Alue	Yhteensä	17
	A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	2
	F Rakentaminen (41-43)	2
	M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	2
	N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)	1
	Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	2
	S Muu palvelutoiminta (94-96)	8
106753 Usmin Alue	Yhteensä	38
	A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	3
	F Rakentaminen (41-43)	7
	G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)	9
	H Kuljetus ja varastointi (49-53)	2
	J Informaatio ja viestintä (58-63)	4
	M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	3
	P Koulutus (85)	1
	Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	4
	R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)	4
	S Muu palvelutoiminta (94-96)	1

106754 Nopon Taajama	Yhteensä	110
	A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	2
	C Teollisuus (10-33)	22
	F Rakentaminen (41-43)	44
	G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)	9
	H Kuljetus ja varastointi (49-53)	18
	J Informaatio ja viestintä (58-63)	1
	K Rahoitus- ja vakuutustoiminta (64-66)	1
	L Kiinteistöalan toiminta (68)	2
	M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	1
	N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)	1
	P Koulutus (85)	8
	R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)	1
106755 Suomiehen Alue	Yhteensä	357
	A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	6
	F Rakentaminen (41-43)	10
	G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)	320
	H Kuljetus ja varastointi (49-53)	13
	M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	2
	Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	3
	R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)	1
	S Muu palvelutoiminta (94-96)	2
106756 Palopuron Alue	Yhteensä	70
	A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	6
	C Teollisuus (10-33)	8
	F Rakentaminen (41-43)	18
	G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)	20
	H Kuljetus ja varastointi (49-53)	7
	I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)	1
	J Informaatio ja viestintä (58-63)	2
	M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	2
	N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)	2
	Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	3
	S Muu palvelutoiminta (94-96)	1
106757 Ahdenkallion Alue	Yhteensä	72
	A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	2
	C Teollisuus (10-33)	16
	F Rakentaminen (41-43)	31
	G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)	6
	H Kuljetus ja varastointi (49-53)	6
	I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)	7
	Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	1
	S Muu palvelutoiminta (94-96)	3

106758 Uudenkylän - Myllykylän Alue		Yhteensä	31
	A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)		3
	C Teollisuus (10-33)		6
	F Rakentaminen (41-43)		12
	G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)		2
	H Kuljetus ja varastointi (49-53)		4
	J Informaatio ja viestintä (58-63)		1
	N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)		1
	P Koulutus (85)		2
106759 Kaukasten Taajama		Yhteensä	45
	A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)		1
	C Teollisuus (10-33)		13
	F Rakentaminen (41-43)		3
	G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)		2
	H Kuljetus ja varastointi (49-53)		5
	M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)		4
	Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)		15
	S Muu palvelutoiminta (94-96)		2
106760 Ridasjärven Taajama		Yhteensä	94
	A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)		10
	C Teollisuus (10-33)		17
	F Rakentaminen (41-43)		3
	H Kuljetus ja varastointi (49-53)		18
	I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)		1
	P Koulutus (85)		9
	Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)		34
	S Muu palvelutoiminta (94-96)		2
106761 Ridasjärven - Sykärin Alue		Yhteensä	52
	A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)		1
	H Kuljetus ja varastointi (49-53)		7
	M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)		4
	Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)		40

Liite 2. Kaavtilanne maaseutualueilla

